

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 202/2012-34

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. novembra 2012 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa a zo sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta o prijatej sťažnosti Ing. J. L., Š., zastúpeného advokátkou Mgr. D. V., S., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Ing. J. L. na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95 p o r u š e n é b o l o .

2. Ing. J. L. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 7 000 € (slovom sedemtisíc eur), ktoré je Krajský súd v Banskej Bystrici p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Ing. J. L. p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 404,40 € (slovom štyristoštyri eur a štyridsať centov), ktorú j e Krajský súd v Banskej Bystrici p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právnej zástupkyne Mgr. D. V., S., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 202/2012-18 z 3. júla 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť Ing. J. L., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95.

Zo sťažnosti vyplýva, že v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95 krajský súd od 17. októbra 1995 koná o žalobe sťažovateľa, ktorou sa proti žalovanej (obec Štiavnik) domáha zaplata sumy 1 160 644,23 Sk s príslušenstvom. Podľa sťažovateľa aj napriek jeho urgenciám krajský súd koná v jeho veci so zbytočnými a neodôvodnenými prietahmi, čím sa neustále prehľbuje stav jeho právnej neistoty a oddiaľuje sa právoplatné skončenie sporu.

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Prietahy v konaní spôsobil Krajský súd v Banskej Bystrici, ktorý prejednáva spor už viac ako 16 rokov.

Sťažovateľovi rozhodne nemožno vyčítať, že je netrpezlivý.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že tu bolo porušené základné ľudské právo sťažovateľa, garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, keď po uplynutí 16 rokov nie je ukončený súdny spor, o zaplatenie 1.160.644,23 Sk s príslušenstvom.“

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ žiada, aby ústavný súd takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, Ing. J. L... Š, na prerokovanie bez zbytočných prietáhov, podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy SR bolo porušené.

Krajskému súdu v Banskej Bystrici, v konaní č. 30 Cb 404/95 prikazuje konať vo veci, bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľovi, Ing. J. L. priznáva primerané zadostučinenie, v sume 25 000 €, ktoré je povinný Krajský súd vyplatiť mu do dvoch mesiacov po právoplatnosti tohto uznesenia.

Krajský súd v Banskej Bystrici je povinný uhradiť trovy konania Ing. J. L. vo výške 821,88 € na účet právneho zástupcu, Mgr. D. V. a to do troch dní po právoplatnosti rozhodnutia.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za krajský súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 948/2012 zo 14. augusta 2012 a právna zástupkyňa sťažovateľa stanoviskom k uvedenému vyjadreniu krajského súdu listom z 5. septembra 2012.

2.1 Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení okrem prehľadu procesných úkonov vykonaných krajským súdom v predmetnej veci uviedol:

„Zo spisu sp. zn. 30 Cb/404/95 som zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol vo veci 3. mája 2012 rozsudkom č. k. 30Cb/404/95-Že. Proti tomuto rozhodnutiu žalobca podal odvolanie. Ďalej som v konaní zistil, že v tejto veci opakovane došlo k zmenám v osobe zákonného sudcu. Napriek tejto skutočnosti, z pohľadu účastníka konania, nebolo konané plynulé a nebolo rozhodnuté v primeranej lehote. Z týchto dôvodov považujem ústavnú sťažnosť za oprávnenú.

Vzhľadom na naše stanovisko súhlasíme s tým, aby Ústavný súd SR upustil od ústneho pojednávania.“

2.2 Právna zástupkyňa sťažovateľa vo svojom vyjadrení k stanovisku krajského súdu uviedla:

„Vyjadrenie Krajského súdu k sťažnosti môjho klienta je objektívne. Nemám k nemu čo dodať /škoda, že je také zriedkavé./

Od ústneho pojednávania neočakávame ďalšie objasnenie, veci a preto sa domnievam, že niet dôvodu k nariadeniu ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných pre meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 30 Cb 404/95:

- 24. október 1995 – žalobou podanou krajskému súdu sa sťažovateľ domáhal proti žalovanej zaplata sumy 1 160 644,23 Sk s prísl. z titulu vydania bezdôvodného obohatenia, pretože uvedenú sumu sťažovateľ so súhlasom žalovanej investoval do zhodnotenia stavby, ktorá bola v jej vlastníctve,
- 26. november 1997 – pod hrozbou zastavenia konania krajský súd vyzval sťažovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za žalobu,

- 17. december 1997 – krajskému súdu bola doručená žiadosť sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 16. marec 1998 – krajský súd dopytoval príslušný katastrálny úrad, aby oznámil súpis nehnuteľného majetku vo vlastníctve sťažovateľa, a súčasne vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby doložila doklady o jeho príjme,
- 6. apríl 1998 – dopytovaný katastrálny úrad oznámil, že sťažovateľ nie je evidovaný ako vlastník nehnuteľností,
- 24. apríl 1998 – krajskému súdu boli doručené potvrdenia o príjme sťažovateľa,
- 31. január 2002 – právna zástupkyňa sťažovateľa sa informovala o stave konania a urgovala postup krajského súdu,
- 7. marec 2002 – krajský súd opätovne vyzýval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby predložila doklady o jeho príjme,
- 22. marec 2002 – krajskému súdu boli doručené podklady o príjme sťažovateľa,
- 14. máj 2002 – krajský súd opätovne vyzýval príslušný katastrálny úrad, aby oznámil, aké nehnuteľnosti má sťažovateľ vo vlastníctve,
- 16. máj 2002 – sťažovateľ oznámil krajskému súdu, že prestal vykonávať živnosť,
- 26. jún 2002 – katastrálny úrad oznámil, že sťažovateľ nevlastní žiadne nehnuteľnosti,
- 9. september 2002 – krajský súd uznesením nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 10. september 2002 – sťažovateľ sa odvolal proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov,
- 10. október 2002 – krajský súd postúpil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“),
- 14. november 2002 – spis bol doručený najvyššiemu súdu,
- 10. apríl 2003 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Obo 304/02 potvrdil uznesenie krajského súdu z 9. septembra 2002,
- 9. máj 2003 – spis bol vrátený krajskému súdu,
- 27. jún 2003 – krajský súd vyzval sťažovateľa, aby zaplatil súdny poplatok za žalobu,
- 7. júl 2003 – sťažovateľ preukázal krajskému súdu zaplatenie súdneho poplatku,
- 6. august 2003 – krajský súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila k žalobe,
- 27. august 2003 – žalovaná sa vyjadrila k žalobe,

- 1. október 2003 – krajský súd vyzval sťažovateľa, aby zaujal stanovisko k vyjadreniu žalovanej,
- 3. október 2003 – sťažovateľ sám zaujal stanovisko k vyjadreniu žalovanej,
- 15. október 2003 – právna zástupkyňa sťažovateľa zaujala stanovisko k vyjadreniu žalovanej a súčasne krajský súd nariadil pojednávanie na 23. október 2003,
- 22. október 2003 – právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávania a žiadala ho odročiť na iný termín,
- 23. október 2003 – pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti účastníkov odročené na neurčito,
- 2. december 2003 – krajský súd nariadil pojednávanie na 19. január 2004,
- 23. december 2003 – žalovaná predložila listinné dôkazy k veci,
- 19. január 2004 – krajský súd po vypočutí právnych zástupcov účastníkov odročil pojednávanie na neurčito,
- 29. január 2004 – krajský súd žiadal pripojiť spis Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 3 T 299/02,
- 30. január 2004 – právna zástupkyňa žalovanej sa vyjadrila k sporu,
- 5. apríl 2004 – krajský súd vrátil okresnému súdu spis sp. zn. 3 T 299/02,
- 20. január 2005 – krajský súd nariadil pojednávanie na 14. február 2005,
- 11. február 2005 – právna zástupkyňa ospravedlnila svoju neprítomnosť, ako aj neprítomnosť sťažovateľa na pojednávaní z dôvodu nemožnosti skontaktovať sa so sťažovateľom,
- 14. február 2005 – právna zástupkyňa žalovanej ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu kolízie pojednávania a pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti účastníkov odročené na neurčito,
- 10. máj 2005 – krajský súd nariadil pojednávanie na 23. máj 2005,
- 20. máj 2005 – právna zástupkyňa žalovanej ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní kvôli kolízii pojednávania,
- 23. máj 2005 – pojednávanie bolo pre neprítomnosť účastníkov odročené na neurčito,
- 6. júl 2005 – krajský súd nariadil pojednávanie na 26. september 2005,
- 26. september 2005 – po vypočutí právnych zástupcov účastníkov bolo pojednávanie na účely zabezpečenia navrhovaných dôkazov odročené na neurčito,

- 5. október 2005 – krajský súd žiadal od okresného súdu zapožičať spisy sp. zn. 13 C 496/93 a sp. zn. 1 Rob 2632/95,
- 10. október 2005 – právna zástupkyňa sťažovateľa predložila listinné dôkazy,
- 13. október 2005 – žalovaná predložila listinné dôkazy,
- 18. október 2005 – krajský súd žiadal Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní pre konanie potrebných informácií,
- 2. november 2005 – ministerstvo reagovalo na výzvu krajského súdu,
- 2. január 2006 – zmena zákonnej sudkyne (pôvodne JUDr. M. S., potom JUDr. D. M.),
- 31. máj 2006 – sťažovateľ urgoval postup konania,
- 14. jún 2006 – krajský súd nariadil pojednávanie na 23. jún 2006 a súčasne žiadal ministerstvo o súčinnosť pri oznámení potrebných informácií,
- 20. jún 2006 – právna zástupkyňa sťažovateľa z dôvodu kolízie pojednávania ospravedlnila svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní,
- 21. jún 2006 – právna zástupkyňa žalovanej oznámila, že žalovanú od 1. apríla 2006 už nezastupuje,
- 23. jún 2006 – ministerstvo odpovedalo na výzvu krajského súdu,
- 28. jún 2006 – ministerstvo oznámilo ďalšie informácie,
- 15. august 2006 – krajský súd nariadil pojednávanie na 6. október 2006 a súčasne na odporúčanie ministerstva požiadal príslušný daňový úrad o poskytnutie súčinnosti pri zisťovaní potrebných informácií týkajúcich sa vyplatenia dotácií sťažovateľovi v roku 1991,
- 6. september 2006 – daňový úrad poskytol požadované informácie,
- 6. október 2006 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov bez uvedenia dôvodu odročené na 13. október 2006,
- 13. október 2006 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov na účely nariadenia znaleckého dokazovania odročené na neurčito,
- 23. október 2006 – právna zástupkyňa sťažovateľa oznámila otázky pre znalecké dokazovanie,
- 9. november 2006 – nový právny zástupca žalovanej oznámil otázky pre znalecké dokazovanie,

- 24. január 2007 – zmena zákonného sudcu (pôvodne JUDr. D. M., potom opäť JUDr. M. S.),
- 22. február 2007 – krajský súd uznesením uložil sťažovateľovi zaplatiť preddavok na znalecké dokazovanie,
- 12. marec 2007 – právny zástupca žalovanej žiadala odňať vec krajskému súdu a prikázať ju na ďalšie konanie Krajskému súdu v Trenčíne alebo Krajskému súdu v Žiline,
- 14. marec 2007 – sťažovateľ krajskému súdu preukázal zaplatenie preddavku na znalecké dokazovanie,
- 16. marec 2007 – 12. apríl 2007 – sudcovia krajského súdu sa vyjadrovali k svojej zaujatosti, resp. nezaujatosti v danej veci,
- 26. apríl 2007 – zákonná sudkyňa sa vyjadrila k námietke zaujatosti a súčasne krajský súd zaslal spis najvyššiemu súdu,
- 30. apríl 2007 – spis bol doručený najvyššiemu súdu,
- 31. máj 2007 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Ndob 20/07 rozhodol, že zákonná sudkyňa nie je vylúčená z prerokovania a rozhodnutia v danej veci, a súčasne bolo konanie o námietke zaujatosti proti ostatným sudcom krajského súdu zastavené,
- 2. júl 2007 – spis bol vrátený krajskému súdu,
- 18. júl 2007 – krajský súd dvoma uzneseniami nariadil 2-krát znalecké dokazovanie v oboch prípadoch v odbore ekonómia a manažment – odvetvie účtovníctvo a daňovníctvo, pričom raz bol ustanovený znalec Ing. B. [(ďalej len „znalec“) uznesenie nadobudlo právoplatnosť 17. augusta 2007 a znalecký posudok mal vypracovať v lehote 80 dní] a v druhom prípade bola ustanovená znalkyňa Ing. Sedláková [(ďalej len „znalkyňa“) uznesenie nadobudlo právoplatnosť 10. augusta 2007 a znalecký posudok mala vypracovať v lehote 40 dní],
- 14. august 2007 – právna zástupkyňa sťažovateľa predložila listinné dôkazy,
- 16. august 2007 – znalec žiadala o zaslanie spisu,
- 21. august 2007 – žalovaná namietala zaujatosť zákonnej sudkyne a „celého súdu“,
- 12. september 2007 – krajský súd oznámil právnomu zástupcovi žalovanej, že na ním uplatnenú námietku zaujatosti nebude prihliadať, pretože v nej neuviedol žiadne nové skutočnosti a o pôvodnej námietke zaujatosti už rozhodol najvyšší súd, súčasne krajský súd oznámil znalkyni, že spis jej bude poskytnutý po vypracovaní znaleckého posudku znalcom,

a napokon krajský súd tiež vyžiadal pripojiť spis Obvodného oddelenia Policajného zboru Bytča sp. zn. ORP-P/OPP-BY-2003,

- 13. december 2007 – krajskému súdu bol doručený znalecký posudok znalca,
- 19. december 2007 – krajský súd uznesením uložil sťažovateľovi doplatiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania,
- 20. december 2007 – krajský súd zaslal znalecký posudok na vyjadrenie právnym zástupcom účastníkov konania a súčasne vyzval znalkyňu, aby prevzala spis,
- 15. január 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala o predĺženie lehoty na zaujatie kvalifikovaného stanoviska k znaleckému posudku a súčasne právny zástupca žalovanej sa vyjadril k znaleckému posudku znalca,
- 28. január 2008 – sťažovateľ krajskému súdu preukázal, že doplatil zálohu na znalecké dokazovanie,
- 4. február 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa sa vyjadrila k znaleckému posudku znalca,
- 23. október 2008 – krajskému súdu bol doručený aj znalecký posudok znalkyne,
- 28. október 2008 – krajský súd zaslal znalecký posudok znalkyne na zaujatie stanoviska právnym zástupcom účastníkov konania,
- 4. november 2008 – sťažovateľ uplatnil námietky proti znalkyni,
- 12. november 2008 – krajský súd uzneseniami rozhodol o znalečnom pre znalcov,
- 13. november 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala o predĺženie lehoty na zaujatie kvalifikovaného stanoviska k znaleckému posudku znalkyne,
- 24. november 2008 – právny zástupca žalovanej sa vyjadril k znaleckému posudku znalkyne,
- 15. december 2008 – právna zástupkyňa sťažovateľa sa vyjadrila k znaleckému posudku znalkyne,
- 7. január 2009 – znalkyňa sa odvolala proti uzneseniu o priznaní znalečného,
- 27. apríl 2009 – krajský súd zaslal spis najvyššiemu súdu,
- 6. máj 2009 – spis bol doručený najvyššiemu súdu,
- 14. máj 2009 – právna zástupkyňa sťažovateľa žiadala vykonať kontrolné znalecké dokazovanie,

- 30. september 2009 – na krajskom súde nastala zmena zákonnej sudkyne (pôvodne JUDr. M. S., potom JUDr. E. M.),
- 16. december 2009 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Obo 51/09 potvrdil uznesenie krajského súdu o priznaní znalečného znalkyni,
- 4. február 2010 – spis bol vrátený späť krajskému súdu,
- 5. máj 2010 – krajský súd nariadil pojednávanie na 2. jún 2010,
- 1. jún 2010 – právny zástupca žalovanej ospravedlnil svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti žalovanej, ktorá nesúhlasila s tým, aby bola vec prerokovaná v jej neprítomnosti,
- 2. jún 2010 – pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti účastníkov odročené na neurčito, súčasne krajský súd vyzval znalkyňu, aby sa vyjadrila k námietkam sťažovateľa k ňou vypracovanému znaleckému posudku,
- 29. júl 2010 – krajský súd opätovne vyzval znalkyňu, aby sa vyjadrila k námietkam sťažovateľa k ňou vypracovanému znaleckému posudku (zásielka bola doručovaná prostredníctvom polície),
- 20. august 2010 – krajskému súdu bola vrátená nedoručená zásielka pre znalkyňu, ktorú príslušníci polície na uvedenej adrese nezastihli,
- 27. august 2010 – krajský súd nariadil pojednávanie na 23. september 2010,
- 23. september 2010 – pojednávanie bolo po vypočutí účastníkov a ich právnych zástupcov odročené na neurčito z dôvodu nutnosti posúdenia námietky zaujatosti proti zákonnej sudkyňi uplatnenej na pojednávaní právnym zástupcom žalovanej,
- 29. september 2010 – právny zástupca žalovanej odôvodnil svoju námietku zaujatosti proti zákonnej sudkyňi,
- 1. október 2010 – právna zástupkyňa sťažovateľa sa vyjadrila k žalovanou vznesenej námietke zaujatosti,
- 7. október 2010 – krajský súd uznesením uložil žalovanej zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti,
- 25. október 2010 – krajský súd poslal spis najvyššiemu súdu,
- 28. október 2010 – spis bol doručený najvyššiemu súdu,
- 8. november 2010 – žalovaná zaplatila súdny poplatok za námietku zaujatosti,

- 10. november 2010 – najvyšší súd uznesením sp. zn. 3 Ndob 66/2010 rozhodol, že zákonná sudkyňa krajského súdu nie je vylúčená z prerokovania a rozhodnutia danej veci,
- 19. november 2010 – spis bol vrátený krajskému súdu,
- 10. december 2010 – právny zástupca žalovanej navrhol, aby v konaní bola ako svedkyňa vypočutá znalkyňa,
- 9. február 2011 – krajský súd žiadal zapožičať spis okresného súdu sp. zn. 13 C 496/93,
- 1. február 2012 – zmena zákonnej sudkyne (pôvodne JUDr. E. M., potom JUDr. E. Ž.),
- 21. február 2012 – právny zástupca žalovanej oznámil krajskému súdu, že u žalovanej bol vo voľbách zvolený nový starosta, ktorý mu tiež udelil plnú moc,
- 23. február 2012 – krajský súd nariadil pojednávanie na 15. marec 2012,
- 8. marec 2012 – predvolaná znalkyňa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu účasti na zahraničnej služobnej ceste,
- 13. marec 2012 – právna zástupkyňa sťažovateľa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu práceneschopnosti sťažovateľa, ktorý trval na tom, aby vec bola prerokovaná v jeho prítomnosti,
- 15. marec 2012 – pojednávanie bolo z dôvodu neprítomnosti účastníkov a ich právnych zástupcov odročené na neurčito,
- 27. marec 2012 – krajský súd nariadil pojednávanie na 12. apríl 2012,
- 10. apríl 2012 – predvolaná znalkyňa ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu, že v ten istý deň bola predvolaná na výsluch znalca v inom konaní vedenom na okresnom súde,
- 12. apríl 2012 – z dôvodu neprítomnosti predvolanej znalkyne, ako aj právnej zástupkyne sťažovateľa, ktorá nemala vykázané doručenie predvolania, bolo pojednávanie odročené na 3. máj 2012 (súčasne v tento deň právna zástupkyňa sťažovateľa e-mailom ospravedlnila svoju neprítomnosť na pojednávaní z dôvodu, že predvolanie jej bolo doručené iba v tento deň a nemohla sa pripraviť),
- 3. máj 2012 – po vypočutí účastníkov krajský súd na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol,
- 31. máj 2012 – rozsudok krajského súdu bol expedovaný účastníkom konania,
- 25. jún 2012 – sťažovateľ podal odvolanie proti rozsudku krajského súdu,

- 26. jún 2012 – krajský súd uznesením uložil sťažovateľovi zaplatiť súdny poplatok za odvolanie,
- 2. júl 2012 – sťažovateľ žiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 11. júl 2012 – krajský súd vyzval sťažovateľa na preukázanie jeho osobných, majetkových a zárobkových pomerov,
- 12. júl 2012 – žalovaná sa vyjadrila k odvolaniu sťažovateľa,
- 13. august 2012 – krajský súd uznesením priznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 23. august 2012 – krajský súd postúpil spis na odvolacie konanie najvyššiemu súdu, ktorý od 27. augusta 2012 koná vo veci pod sp. zn. 2 Obo 54/2012.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95 o žalobe sťažovateľa o zaplatenie sumy 1 160 644,23 Sk s príslušenstvom z titulu vydania bezdôvodného obohatenia došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. V súvislosti s prvým kritériom „právna a faktická zložitosť veci“ ústavný súd konštatuje, že z hľadiska potreby nariadenia v tomto prípade dvoch znaleckých dokazovaní je možné toto konanie síce na jednej strane považovať za skutkovo náročnejšie, avšak z hľadiska celkovej dĺžky posudzovaného konania, ako aj z hľadiska hodnotenia plynulosti postupu krajského súdu v interakcii s predmetom konania nie je podľa ústavného súdu zanedbateľným fakt, že krajský súd pristúpil k tomuto znaleckému dokazovaniu až po viac ako 11,5 roku od začatia konania, pričom na druhej strane výsledky tohto znaleckého dokazovania krajský súd „zhodnotil“, resp. použil až po viac ako 3,5 rokoch pri rozhodnutí vo veci samej. Po právnej stránke predmetné konanie nemožno podľa ústavného súdu považovať za zložité, konanie vo veci vydania bezdôvodného obohatenia je konaním štandardnej rozhodovacej súdnej praxe. Napokon, právnu či skutkovú náročnosť posudzovaného konania nenamietal ani samotný krajský súd.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka posudzovaného konania v procesnom postavení žalobcu, podľa ústavného súdu sťažovateľ svojím konaním nijako výrazne neprispel k predĺženiu tohto konania. Súčasne však ústavný súd dáva do pozornosti, že sťažovateľ musí strpieť zdržanie konania z dôvodu zmarenia pojednávania z dôvodu jeho neprítomnosti a neprítomnosti jeho právnej zástupkyne [23. októbra 2003, 14. februára 2005, 23. júna 2006 (bolo nariadené 14. júna 2006, avšak v spise nie je žurnalizovaná zápisnica z tohto pojednávania, pozn.) a 13. marca 2012], túto skutočnosť pri hodnotení zbytočných priet'ahov v konaní z pohľadu konania sťažovateľa síce nie je možné pripočítať na jeho ťarchu, pretože sa tak stalo z objektívnych dôvodov, či už na strane sťažovateľa

(práceneschopnosť, pozn.), alebo na strane jeho právnej zástupkyne (kolízia s iným pojednávaním, pozn.), avšak túto skutočnosť nemožno pripočítať ani na ťarchu konajúceho súdu.

3. Napokon sa ústavný súd s prihliadnutím na § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, zaoberal aj postupom krajského súdu. Ústavný súd zistil, že postup krajského súdu v danej veci sa vyznačoval opakovaným výskytom období nečinnosti.

Podľa zistenia ústavného súdu bol krajský súd absolútne nečinný v trvaní viac ako 2 roky a 1 mesiac, a to v čase od 24. októbra 1995, keď bola krajskému súdu doručená žaloba sťažovateľa, do 26. novembra 1997, keď krajský súd vykonal vo veci vôbec prvý procesný úkon. Na ťarchu krajského súdu je potrebné pripočítať aj obdobie od 24. apríla 1998, keď boli krajskému súdu doručené všetky podklady na rozhodnutie o žiadosti sťažovateľa o oslobodenie od súdnych poplatkov, do 9. septembra 2002, keď krajský súd o tejto žiadosti sťažovateľa rozhodol (t. j. viac ako 4 roky a 4 mesiace), pričom v tomto období síce krajský súd výzvami zo 7. marca 2002 a 14. mája 2002 zisťoval stav majetku sťažovateľa pre účely rozhodnutia o jeho žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, avšak tieto procesné úkony ústavný súd nezohľadnil z dôvodu, že toto opätovné zisťovanie, resp. aktualizovanie údajov o pomeroch sťažovateľa bolo nevyhnutné práve z dôvodu, resp. v dôsledku dlhodobej nedôvodnej nečinnosti krajského súdu, ktorý mal tieto údaje k dispozícii už 24. apríla 1998.

Ďalším ústavným súdom zisteným obdobím nečinnosti v skúmanom postupe krajského súdu je obdobie v trvaní takmer 1 roku, a to v čase od 29. januára 2004, keď krajský súd žiadal zapožičať od iného okresného súdu s vecou súvisiaci spis, do 20. januára 2005, keď krajský súd nariadil vo veci pojednávanie. V trvaní viac ako 7 mesiacov bol krajský súd nečinný aj od 2. novembra 2005, keď mu boli doručené ním požadované s vecou súvisiace informácie, do 14. júna 2006, keď začal opätovne vo veci konať a nariadil pojednávanie.

Z obdobia od 20. decembra 2007, keď krajský súd vyzval ustanovenú znalkyňu, aby si pre potreby spracovania znaleckého posudku vyzdvihla spis, do 23. októbra 2008, keď znalkyňa predložila krajskému súdu vypracovaný znalecký posudok, t. j. z obdobia v trvaní viac ako 10 mesiacov, možno na ťarchu krajského súdu pripočítať 8,5 mesiacov, pretože znalkyňa mala v zmysle uznesenia krajského súdu z 18. júla 2007 vypracovať znalecký posudok v lehote 40 dní. Napokon obdobím, ktoré prispelo k predĺženiu posudzovaného konania o viac ako 1 rok, je aj obdobie od 9. februára 2011, keď krajský súd žiadal od okresného súdu zapožičať s vecou súvisiaci spis, do 23. februára 2012, keď krajský súd nariadil vo veci opätovne pojednávanie.

Vzhľadom na uvedené bol tak krajský súd v posudzovanom konaní nečinný viac ako 9 rokov a 8,5 mesiaca.

Okrem toho ústavný súd zo súdneho spisu vedeného pod sp. zn. 30 Cb 404/95 zistil, že k celkovému predĺženiu posudzovaného konania o viac ako 1 rok prispela aj neefektívna činnosť krajského súdu, a to v období od 27. apríla 2009, keď bol spis postúpený najvyššiemu súdu na odvolacie konanie o odvolaní znalkyne proti uzneseniu o znalečnom, do 5. mája 2010, keď krajský súd po vrátení spisu z najvyššieho súdu nariadil vo veci pojednávanie. V uvedenom období totiž krajský súd, a to aj vzhľadom na v tom čase už reštančný charakter konania, mal možnosť vykonávať procesné úkony smerujúce k meritórnemu rozhodnutiu vo veci, napr. na podklade zberného spisu, pretože odvolacie konanie prebiehajúce v tomto čase sa netýkalo merita veci, ale iba trov znalečného, ktoré nebránilo v pokračovaní posudzovaného konania.

Ústavný súd tiež konštatuje, že obdobia, keď sa spis krajského súdu opakovane nachádzal na súde vyššej inštancie z dôvodu rozhodovania o opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam, ktoré svojím charakterom bránili v pokračovaní posudzovaného konania (napr. odvolanie proti rozhodnutiu o priznaní oslobodenia od súdnych poplatkov, pozn.), alebo z dôvodu rozhodovania o námietkach zaujatosti, nemožno pripočítať na ťarchu krajského súdu, ktorý v tomto čase objektívne nemohol ovplyvniť rýchlosť posudzovaného konania.

Vzhľadom na uvedené zistenia ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cb 404/95 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

IV.

4. Vzhľadom na to, že v súčasnej dobe v napádanom konaní už nekoná krajský súd, pretože 23. augusta 2012 bola vec postúpená na ďalšie konanie najvyššiemu súdu, ústavný súd dospel k záveru, že právna neistota sťažovateľa vo vzťahu ku krajskému súdu bola týmto nateraz odstránená, a nepovažoval za potrebné prikázať krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov [§ 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde].

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovateľ sa domáhal priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 25 000 €.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľa dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na zistenú dlhodobú nečinnosť, ako aj neefektívnu činnosť krajského súdu považuje za primerané v sume 7 000 €, tak ako to je uvedené v bode 2 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil

(v danom prípade krajský súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezov ústavného súdu.

6. Ústavný súd priznal sťažovateľovi (§ 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde) úhradu trov konania z dôvodu jeho právneho zastúpenia advokátkou, ktorá si uplatnila nárok na ich úhradu v celkovej sume 821,88 €.

Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľa ústavný súd vychádzal z príslušných ustanovení vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba odmeny (§ 11 ods. 2 vyhlášky) za úkon právnej služby uskutočnený 2012 je 127,17 € a hodnota režijného paušálu je 7,63 €.

S poukazom na výsledok konania vznikol sťažovateľovi nárok na úhradu trov za tri úkony právnej služby uskutočnené v roku 2012 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti ústavnému súdu a vyjadrenie k stanovisku krajského súdu) v celkovej sume 404,40 € vrátane režijného paušálu, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. novembra 2012